

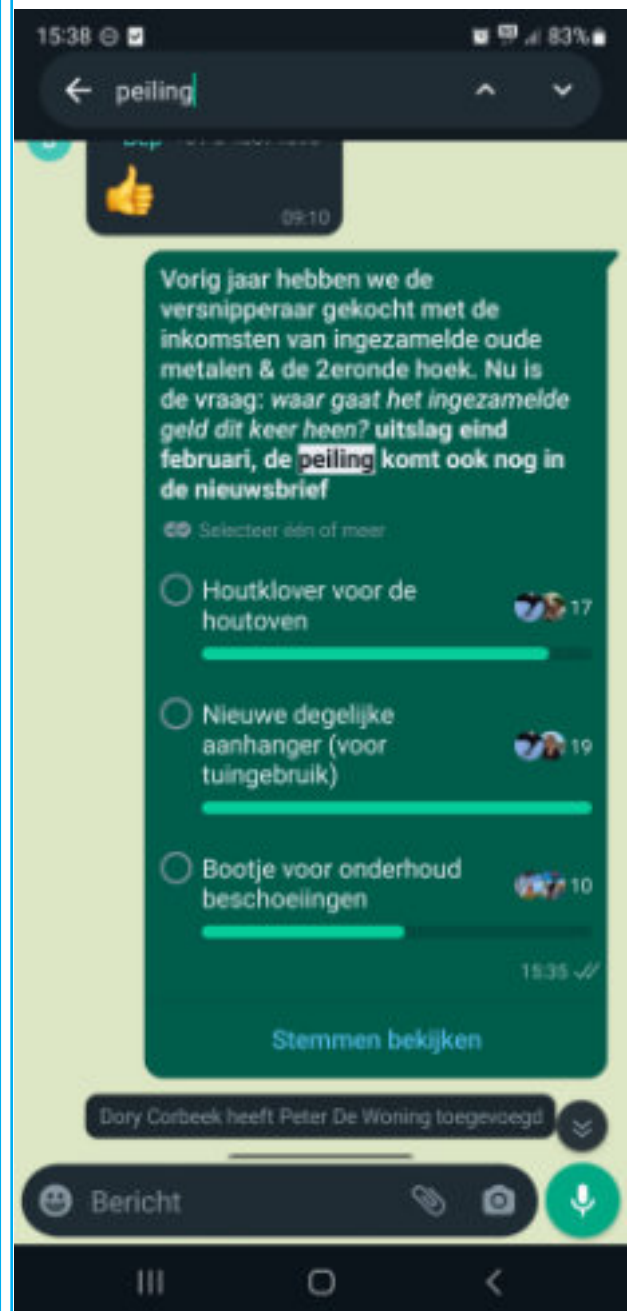
Beste tuinders, hierbij de nieuwsbrief van februari. Veel leesplezier.

Let op de mededelingen in de kastjes.



**En de meeste stemmen gaan naar?**

Inclusief de stemmen die via email zijn binnengekomen, gaat de voorkeur uit naar de aanhanger.



## Vroegbloeier Helleborus of kerstroos

Als de meeste tuinplanten in winterslaap zijn, zorgt de Helleborus met haar diepgroene blad en stralende bloemen voor kleur in de wintertuin. Paars, wit, roze, zachtgeel, zwart of gespikkeld... kerstroos zijn de musthaves van deze winter.

### Kerstroos

Het blijft spectaculair, een plant die bloeit in de winter. Kerstroos (Helleborus niger) trakteert je van november tot en met maart op grote witte bloemen. In het hart zit een prachtige kroon van meeldraden. Sneeuw of vorst doen de kerstroos nauwelijks wat. De tuinplant gaat weliswaar wat hangen, maar zodra de temperaturen omhoog gaan, richt kerstroos zich weer op.

### Oosters

Het 'zusje' van de witte kerstroos is de Oosterse kerstroos (Helleborus orientalis). Deze tuinplant heeft bloemen in geel, roze en donkerpaars en er zijn ook soorten met gespikkelde bloemen. De Oosterse kerstroos is verkrijgbaar in verschillende formaten, van klein genoeg om in een hangmand te worden verwerkt tot een hoge struik die een flinke pot nodig heeft of een plek in de border.

### Pioniersplant

In het wild groeit kerstroos in bergachtige gebieden van Centraal en Zuid-Europa en Klein-Azië. De eerste bekende vermelding van de plant stamt uit 1400 voor Christus, toen de arts Melampus erover schreef. De plant reisde mee naar Amerika, waar de winterbloeier inmiddels symbool staat voor pionieren en overleven.



## Groenblijver Mansoor



De nederlandse naam is Mansoor, familie van de Aristolochiaceae. De bloemkleur is purperbruin en de bloeitijd is van ca. april tot en met mei. De bladeren zijn groen en ongeveer 10 cm. hoog. De volwassen hoogte van deze vaste plant is ca. 10 cm. Verdraagt een temperatuur tot -30 gr. C. en blijft de **gehele winter groen**. De geadviseerde plantafstand is 26 cm.

Deze plant is zeer geschikt voor tuinen met meerdere (vrijwel) volwassen bomen en heesters. Verlangt een plekje in de halfschaduw en een humusrijke bodem met weinig boomwortels in haar nabijheid. Direct zonlicht op het blad kan voor problemen zorgen. Zorg dus voor gefilterd licht door haar in de schaduw van bomen of heesters te plaatsen, maar niet te dicht erop. Deze plant is ook te gebruiken als overgang naar de rotstuin en op plaatsen met iets meer zon. De bodem moet dan wel goed vochthoudend zijn. Groeit bodembedekkend en laat zich goed combineren met andere planten.



## “Natuurlijk Tuinieren” op Lissabon

In 2019 kreeg Lissabon 3 van de 4 stippen van het nationale keurmerk “Natuurlijk Tuinieren”. In 2024 vindt een herkeuring door de AVVN plaats. Een kans om te laten zien hoe wij verder hebben gewerkt met de principes van “Natuurlijk Tuinieren” en om ook de vierde stip te krijgen.

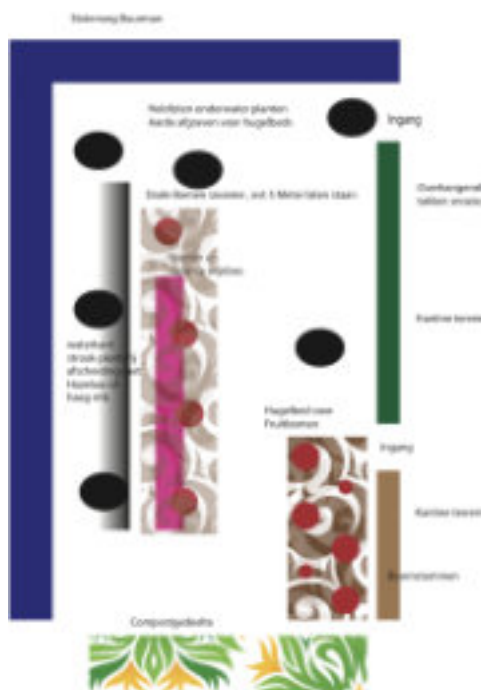
Met voldoende activiteiten op het gebied van natuureducatie en communicatie verdienen wij eventueel deze vierde stip. Momenteel is de PR commissie samen met de “Natuurlijk Tuinieren” groep bezig met het uitzetten van diverse wandelroutes over het tuinpark waarop men door middel van borden e.e.a. kan leren over planten en kruiden. Een tweetal vrijwilligers houdt zich bezig met het opnieuw leven blazen in natuureducatie voor scholieren. Er is een inspiratiedag gepland in de kantine met een spreekbeurt over solitaire bijen en het maken van bijenhôtels.

In 2023 zijn wij al begonnen met workshops “Natuurlijk Tuinieren”. Dit gaan wij in 2024 voortzetten, er staan zeker **4 workshops al gepland**. Hiervoor nodigen wij ook weer tuinders, aspirant-leden en geïnteresseerde buurtbewoners uit. **Noteer alvast in uw agenda zaterdag 13 april**.

### Verder zijn de volgende projecten opgestart:

Het meest in het oog springend is de Fruitpluktuin op het stuk grond tussen de sloterweg en de kantine. Er worden daar momenteel varianten op hügelbeds gemaakt. Dat zijn verhoogde borders opgebouwd uit boomstammen, takken, compost en zandmix met aarde. Hierop worden fruitstruiken en fruitbomen geplant. Rondom deze verhogingen is het gebied opgehoogd met takken, haksel op karton (om onkruid groei tegen te gaan).

### Een plattegrond planning



De Groenwerkt groep



## Vervolg "Natuurlijk Tuinieren"

De Nieuwe Vlindertuin heeft een aantal nieuwe meerjarige planten gekregen. Verder zijn er een aantal plekken op het tuinpark waar op hugelbeds medicinale planten worden geplant. Deze zijn vaak al op het tuinpark te vinden, zoals b.v. rode zonnehoed, cycloam, karmozijnbes, eikvaren etc. Deze soorten worden nu overzichtelijk samen gezet en van infobordjes voorzien met daarop o.a. hun werking.

Op andere plaatsen in het park worden borders gemaakt voor rotsplanten en fruitbomen, bijvoorbeeld langs de groenstroken en looppaden.

Dit alles om diversiteit in het park te verhogen, vooral met inheemse soorten maar ook met ruimte voor planten en bomen die het goed doen in ons huidige klimaat zoals vijgen en japanse wijnbes.

Op de verhoogde hugelbeds maken we een ideale mix voor de fruitbomen. Het idee is om meerjarige bomen te planten en hierbij de buurt te betrekken. Dit is ook voor de 4de stip van het keurmerk belangrijk waar het gaat om natuureducatie en samenwerking met / openstellen voor de buurt.

Door verschillende soorten puimsteenkorrels, Olivijn steentjes die CO2 binden, op de paden te gebruiken, verkrijgen buurt en tuinders een toegang tot de Fruitpluktuin en informatie over "Natuurlijk Tuinieren".

Bij al de genoemde projecten zijn nieuwe vrijwilligers van harte welkom! Wij zullen in het nieuwe seizoen ook regelmatig met een kopje koffie/thee bij elkaar komen voor uitwisseling, inspiratie en om het plezier aan "Natuurlijk Tuinieren" te delen.

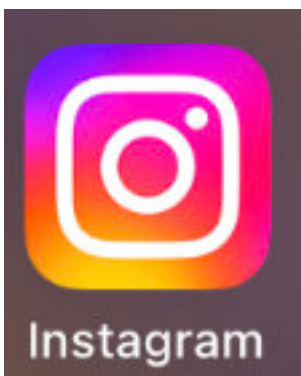
Peter van der Woning en de Groenwerkt groep olv. Menno Houtstra



## De Gouden Tip: zet Lissabon op de banner!

U heeft het misschien wel eens gehoord: "waar is de ingang?". Ons tuinpark is niet voor alle nieuwe bezoekers even goed te vinden tussen al het groen. Om de entree wat beter zichtbaar en aantrekkelijker te maken, willen we graag een stijlvolle banner plaatsen. Helaas is er geen budget om er een te laten drukken, maar dat mag de pret niet drukken...

We zijn dus op zoek naar De Gouden Tip: heb je toevallig een buurvrouw, vriend of oom met een drukkerij die graag aan het werk gaat voor een goed doel? Of heb jij een waterdicht ontwerp (letterlijk) voor de Knutselclub zodat wij deze banner zelf in elkaar kunnen draaien? Dan horen we het graag in een mailtje naar [prlissabon@gmail.com](mailto:prlissabon@gmail.com) onder vermelding van "banner". De beloning? Eeuwige roem middels de vermelding: "deze banner is mogelijk gemaakt door...".



### Instagrampagina van Tuinpark Lissabon

Tuinpark Lissabon heeft sinds kort een eigen Instagrampagina (DOORLINKEN NAAR PROFIEL)! Hier zijn mooie beelden van ons tuinpark te zien, naast informatie over evenementen op Lissabon. Dit laatste kun je natuurlijk ook altijd terugvinden op de website. Heb je een mooie foto of video voor de Instagrampagina? App hem door in de Ditjes & Datjes app, of mail hem naar [prlissabon@gmail.com](mailto:prlissabon@gmail.com).

Link is: <https://www.instagram.com/tuinpark.lissabon?igsh=MWZ0aDRnN2ozMWh5cQ==>

